

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: Diplomová

Posudek: Oponenta

Práci hodnotil: Mgr. Marek Havlík

Práci předložil: Bc. Martin Štembera

Název práce: Teorie mysli a těla: reduktivní a nereduktivní fyzikalismus.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo představit argumenty, které podporují myšlenku neredukovatelnosti lidské mysli, především pak vědomí. Autor tyto argumenty představil, čímž cíl práce naplnil. Na druhou stranu je však nutné podotknout, že by tyto argumenty před vyznavačem redukcionismu (či před neurofilosofem) obstály jen těžko.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autor se omezil na výčet známých filosofických příkladů, které argumentují proti fyzikalismu a redukcionismu. Např. filosofickou zombii a vědkyni Mary. Ovšem popisy těchto argumentů jsou v některých případech dosti velmi zmatené. Např. popis filosofické zombie na straně 27.

Taktéž argumenty autora (např. menstruace) proti myšlenkovému experimentu vědkyně Mary, vycházejí z nepochopení, v čem vlastně je celý „smysl“ myšlenkových experimentů.

Některé popisy, jako např. epifenomenalismus na straně 11, jsou velmi zmatené. Autor například zcela míjí jádro epifenomenalismu, které hovoří o tom, že mentální fenomény nemohou mít kauzální účinek.

Dále: Začínat vysvětlení a argumentaci filosofických zombii citátem Daniela Dennetta je velkou chybou. Dennett stojí na filosofickém poli proti Chalmersovi. A navíc, pokud se nemýlím, autor chce argumentovat pro neredukovatelnost vědomí. Navíc takovým citátem, který vůbec nepřiblíží, co to filosofická zombie je nebo jak ji chápat. Strana 26.

Autor se také ve většině případů omezuje pouze na české autory, což dokládá počet parafrází a absence přímých citací originálních autorů. Až moc často se autor omezuje na titul: Základní pojmy filosofie jazyka a mysli. T. Marvan, J. Hvorecký (eds.), který by však měl být používán pouze orientačně a pro další studium primární literatury.

Str. 31: „Mentální procesy jsou intencionální a vždy o něčem...“ S tímto tvrzením by zřejmě velká část filosofů mysli nesouhlasila, jelikož rozdělují mentální stavy na intencionální a fenomenální.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úpravy jsou dalším problémem této práce. Např.:

- Autor píše standartní / namísto standardní.

- Od strany 15 začíná jiné zarovnání textu.
- Autor používá jinou citační normu, než je pro práce na katedře filosofie obvyklé.
- Na straně 16 je: „(Kemeny & Oppenheim, 1956)“ – Správně ‚Oppenheim‘.
- Na straně 26 a po zbytek práce: (Chalmers 1995) – Chalmersova kniha The Conscious Mind vyšla v roce 1996.
- Na straně 32 by bylo vhodné oddělit velké citace od textu. Autor používá formát citací, jak se mu líbí.
- Na přelomu stran 49 – 50: Autor zřejmě zapomněl vložit Searlovu citaci.
- Překlepy, např. str. 50: (...) u předmětu určitého tvaru nevnímáme je ho vnitřní strukturu, (...)
- Již od prvních stran objevují velmi zmatené věty, např.:

„Práce se záměrně nezabývá pitváním samotného fyzikalismu ani dalších teorií, naopak na něj nahlíží z opačné strany a spíše, než aby řešila jeho pravdy, které jako lidé můžeme „intuitivně“ přijmout, tak řeší hlediska, kterými jsou fyzikalismus a jeho reduktivní formy stavěny do pozice zatím nedokonalé a v současné době, vzhledem k vědeckým poznatkům neurověd, spíše „odvážné“ teorie.“ (Str. 1)

- A často věty, které jsou vyloženy špatně, např.:

„Útokem na názor, že vědomí je něco samozřejmého, považují například Chalmersovu teorii „zombií“ nebo behaviorismus, který chápu spíše jako kritiku introspekce a existence „svobodné vůle“, než jako druh materialismu.“ (Str. 2)

„Proti nim stojí dualista David Chalmers, který na jednu stranu předkládá důležitost vědomých prožitků, ovšem sám pak svou teorii částečně podkopává námitkou o existenci „zombies“, lidí bez vědomí a vědomého prožívání.“ (Str. 3)

„Jednou z jeho myšlenek bylo i to, že lidské chování můžeme sledovat i jinak než introspekci.“ (Str. 9)

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Z práce je silně cítit, že ji vedoucí vůbec neviděl. Nedokáží si představit, že by takto zpracovanou diplomovou práci byl jakýkoli školitel schopen „pustit“. Přitom většina výše uvedené kritiky by se vůbec neobjevila, kdyby vedoucí tuto práci viděl.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Tvrdíte: „Pokud se odpoutáme od samotného fyzikalismu, dá se říci, že právě neznámost, neurčitost a jednoduše prostá nevědomost, která se váže k pojmům myslí a těla, dala život množství teorií, jejichž většina bude zřejmě v budoucnosti prohlášena za mylnou – teoreticky by měla být, jelikož teorie o myslí a těle se rozcházejí, mají své zastánce i odpůrce a zdají se v určitých bodech vzájemně neslučitelné.“

- Tvrdíte, že většina bude zřejmě v budoucnosti prohlášena za mylnou. Zajímalo by mě, na jakém základě bude většina teorií myslí prohlášena za mylné. Pokud se bude jednat o empirickou vědu, tak vlastně připouštíte možnost eliminativismu, což je absolutně nekompatibilní s vašimi názory o neredukovatelnosti myslí a vědomí. Tímto způsobem tak stojíte sám proti sobě.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Nevyhověl

Datum: 21. 8. 2014

Podpis:

Handlik